

فهرست مندرجات

شماره سوم دوره جدید (از ۱۵ دی تا ۱۵ بهمن ماه ۱۳۵۰)

نامها و اظهارنظرها (حبیب یغمائی - زهتاب فرد - محمدحسین ایزدی - محمدحسن طباطبائی - ابراهیم صفائی - جمشید ضرغامی - بروجنی - عبدالله هادی)	صفحه ۴
سیاست و تلاش	صفحه ۹
خاطرات گذشته	۱۴
نظریه مستشارالدوله درباره تقی زاده	۱۶
در تخته پولاد اصفهان	۱۸
اختلاف کاشانی با دکتر مصدق	۲۶
مبداء مشروطه و مجلس شورای ملی - یادداشت‌های سید محمد طباطبائی	۳۰
چه انگیزه ای باعث روزنامه نگاری من شد ؟	۳۵
مجموعه تلکرافات	۴۴
تنظیم از : وحیدنیا	
روسیه چه اسراری دارد که مارا در دامان آمریکا بیندازد	۵۱
عبدالرحمن فرامرزی	
رجال ایران (تقی خان مجدالملک)	۵۶
جلسات اولیه مجلس شورای ملی و عمارت بهارستان	۵۷
سیف الله وحیدنیا	
داستان زندگی پرماجرای عبدالکریم ریفی	۶۱
ترجمه دکتر کوثری	
هزار ماه سیاه	۷۰
ابوالفضل قاسمی	
آقای حاکم یا والی	۷۷
باقر حکمت	
توضیح راجع به یادداشت صدرا لاشراف	۸۱
دکتر امیرعلایی	
آغاز شورش	۸۲
مارشال شاه ولی خان غازی	
خاطره های فرهنگی	۸۴
محمد پروین گنابادی	
زندگانی سیاسی ، ادبی ، اجتماعی	۸۸
عباس خلیلی	
یادداشت‌های سید محمدصادق طباطبائی	۹۲
جمع آوری دولت آبادی	
یادداشت‌های سید علی محمد دولت آبادی	۹۸
لیدر حزب اعتدالیون	
خاطره های ادبی	۱۰۱
پارسا تویسرکانی	
يك خاطره فرهنگی	۱۱۰
ذکائی بیضاوی	
خاطره ای از شادروان پیرنیا	۱۱۱
دکتر عبدالله هادی	

مجله ادبی و حید با ۱۴۰ صفحه مطلب زنده و نخبه منتشر گردید . مجله و حید نشریه مخصوص دانش پژوهان ایران و مورد توجه دانشمندان فارسی زبان سراسر جهان است .

نامه‌ها

و

اظهار نظرها

مجله خاطرات

مجله مسکین یغما را پایمال و له خواهد فرمود:

خون شد دلم از دست تو، وین خون شدنی بود

خوش تر که به عشق تو شد این چون شدنی بود

با اخلاص تمام توفیق جناب دکتر وحید نیا را در خدمات فرهنگی از خداوند متعال مسئلت داریم. حبیب یغمائی

شرح فوق را استاد حبیب یغمائی در شماره آذرماه مجله یغما درج کرده اند. در پاسخ ضمن اظهار امتنان فراوان، باید بگوئیم که استاد در مورد وحید و وحید نیلغلو فرموده اند و مخصوصاً اینکه مدیر مجله وحید را متمول خوانده اند. در صورتیکه مردان متمول غالباً به کارهایی از این قبیل نسیب دارند و ضمناً اگر واقعاً ادامه خدمت مؤسسه

مجله خاطرات منضم به نامه وحید ماهیانه است، یعنی این دو مجله توأمان و دو قلو هستند، هر دو ماهیانه و هر دو ادبی و هر دو مفید و خوب

خاطرات، چنانکه از نامش برمیآید متضمن خاطره‌ها و یادداشت‌های رجال معاصر است، و در تنظیم تاریخ اجتماعی و ادبی ایران از منابع اصیل وارزنده.

جناب دکتر سیف‌الله وحید نیا، با دانش است، دکتر در ادبیات است، جوان است، با حرارت و با نشاط است، با عشق و علاقه است، نماینده مجلس است، متمول است، چاپخانه دارد، وسائل کارش از هر روی فراهم است.

با این مراتب اطمینان باید داشت که در آتیۀ نزدیک مؤسسه وحید مهم‌ترین مرکز مطبوعاتی ماهیانه ایران خواهد شد و بازار مجلات ماهیانه را خواهد شکست، و مخصوصاً

بندل فعلی معرفی میشوند .

وحید نیا گام سنگینی برداشته و مسئولیت خطیری را به عهده گرفته است. ما آرزو مندیم همه آزادگان در این راه، این مرد وطن خواه و ادب پرور و آزاده را با قلم و مرجه کردن خاطرات و امانت دادن اسناد و مدارکی که در اختیار دارند بیاری کنند...

شرح بالا را آقای زهتاب فرد نماینده پاکدلو فیور مردم آذربایجان در مجلس شورای ملی و مدیر محترم روزنامه اراده آذربایجان در شماره ۹۳۳ آن جریده شریفه مرقوم داشته اند. تشویق این قبیل دوستان صاحب نظر ما را در خدمتی که به عهده گرفته ایم دلگرم تر می کند و موجب می شود که با علاقه بیشتری در این راه صعب و دشوار گام برداریم و امید موفقیت داشته باشیم.

ضمناً ده هانامه و تلگرام تشویق آمیز از طرف دوستان و علاقه‌ندان دور و نزدیک رسیده و جراید تهران و شهرستانها و از جمله روزنامه‌های آیندگان، خبرهای روز، دنیای جدید، ستاره اسلام، اتحادیه پیک آزادی، ناطق خراسان و مجله‌های تهران مصور و سپید و سیاه نیز در زمینه معرفی مجله خاطرات و تشویق کارکنان و وحید مطالبی نوشته اند که بدینوسیله ما هم دوستانی که مشوق خادمان فرهنگی هستند تشکر می کنیم.

جناب آقای مدیر محترم مجله خاطرات وحید : دو شماره از مجله نفیس خاطرات مطالعه شد . بعضاً تبریك عرض می کنم که

وحید بمطبوعات ماهیانه فرهنگی ایران و از جمله مجله پنما لطمه بزند خوشتر آن باشد که وحید تعطیل شود. حقیقت اینست که نشر مجله و حید و خاطرات بمنظور خدمت به فرهنگ و ادب و تاریخ ایران و تقویت و حمایت از نشریات مشابه بوده است و فکر میکنیم در این خدمت توفیق نصیب گردیده است.

خاطرات

مجله ادبی وحید که از نشریات وزین و معتبر کشور بوده و بین دانش پژوهان و محققان و اساتید ادب طرفدار فراوان دارد اخیراً مدیر دانشمند و ادب پرور آن جناب آقای سیف‌الله وحید نیا دست بیک امر خطیر عجزده و علاوه بر انتشار گرامی نامه وحید مجله خاطرات را ضمیمه وحید ، بصورت ماهانه منتشر می کنند.

خاطرات، یادداشتها و خاطرات رجال ادب و سیاست ایران است که تا با امروز در هیچ کتاب و نشریه‌ای از آن ذکر می به میان نیامده و تاکنون کمتر کسی بجز میات این خاطرات ، که با سر نوشت رژیم ما بستگی دارد آگاهی داشته است . اسناد معتبر ، مدارك محکم ، شواهد گویا ، عکس‌های منحصر ، به قلم رجال سیاست ایران در گذشته و حال در جلو دیدگان مشتاقان تاریخ ایران قرار می گیرد و تاریکیهای تاریخ ایران و مو شکافی شده و سیماهایی که مجاهداتی در راه اعتلا و عظمت ایران و تأمین آزادی داشته اند

ندیم السلطنه نیز اشتباهاً بجای ندیم السلطان چاپ شده است. حسین ثقفی اعزاز

جناب آقای وحید نیا مدیر محترم
مجله وزین وحید

در شماره های اول و دوم سال نهم دوره جدید آن مجله. اوراقی از دفتر خاطرات شادروان سید محمد طباطبائی پیشوا و زهیم انقلاب مشروطیت ایران با اضافه مطالبی از آقای حسام الدین دولت آبادی چاپ رسیده بود.

باتوجه بمقاله ای که توسط جناب عالی در مورد مشروطیت و مجلس شورای ملی در شماره دوم دوره جدید مجله درج شده بود و اظهار نظر فرموده بودید که تاکنون دیده و یا شنیده نشده که دانشجویی رساله تخصیصی خود را در این خصوص و مطالب مربوط بآن برگزیده باشد لازم دیدم به اطلاع برسانم:

این جانب پایان نامه تحصیلی دوره لیسانس خود را تحت عنوان « نقش سید محمد طباطبائی در انقلاب مشروطیت ایران » انتخاب کرده که رساله مذکور در فوق، در اردیبهشت ماه سال جاری تحت راهنمایی استاد دکتر دهوانی با درجه ممتاز در شورای دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه ملی ایران به تصویب رسیده است.

همچنین لازم می دانم که یاد آور شوم تمامی خاطرات خلی مرحوم طباطبائی باخافه اسناد و عکس های دیگر در رساله یاد شده بالا گردآوری و تنظیم گردیده که هم

در این دوران ترویج مجلات مبتذل این مجله را هم منتشر فرموده اید. چون خواننده قدیمی مجله وحید می باشم اجازه میفرمایید تذکراتی بدهم:

اول این که خاطرات معاصرین آن قدرها محل اعتماد نیست و با اصلاح قضائی سندیت ندارد چون از حب و بنف خالی نمی باشد. دوم این که مراقبت بیشتری بفرمایید که بعضی از آنها سطحی نباشد. سوم این که در دو شماره خاطرات دو شرح حال از سپه دار و نظام السلطنه دیده شدو باید گفت که شرح حال خاطرات نیست نویسنده محترم این دو شرح حال نیز مطلب تازه ای ارائه نداده
محمد حسن ایزدی مشاور قضائی.

در پاسخ آقای ایزدی می گوئیم در خاطرات معاصران نیز مطالب مستند و مورد اعتماد فراوان است و اگر همه آنها منتشر شود کمک بزرگی بتاریخ معاصر ایران خواهد کرد. ضمناً در این مجله علاوه بر خاطرات رجال و بزرگان قوم بتدریج مطالب دیگری نیز خواهیم آورد تا مجله متنوع تر شود لیکن مطالب مربوط به خاطرات را مقدم خواهیم داشت.

آقای مدیر محترم مجله وحید:
از حسن دقت جناب عالی در تنظیم مقاله های مجله خاطرات و حید متشکرم ضمناً در صفحه ۲۵ شماره دوم چند اشتباه چاپی رخ داده بود که صحیح آنرا می نویسم تا در شماره سوم اصلاح فرمایید: Humanité (هومانیته) Jean Jaurès (ژان ژرس)

ونه بنده حاضر من نتیجه زحمات و تحقیقات بیست ساله ام که چاپ هم شده است از طرف دیگری مسخ و بنام غیر منتشر گردد.

آقای بروجنی که اهل تاریخ و مطالعه و تحقیق میباشند بهتر است بمعرفی رجالی که تاکنون ناشناخته مانده اند بپردازند و کار تازه عرضه نمایند. ایشان که این استعداد و ذوق و مطالعه را دارند، چرا خود تحقیق تازه نمی فرمایند؟ امید است همین تذکر کافی باشد. از آن دوست معظم بی نهایت پوزش می خواهم ارادتمند دیرین

ابراهیم صفائی

جناب آقای مدیر محترم مجله و حید

خواهشمند است شرح زیر را امر بدرج

فرمائید:

در شماره ۱۰۴۵ سال بیست و دوم

مجله فردوسی شرحی بقلم نویسنده محترم

آقای ابراهیم صفائی تحت عنوان « دستبرد

به تحقیقات دیگران » آمده است و در ستون

سوم آنهم اشاره به سه مقاله از هشت مقاله

اینجانب تحت عنوان « نخست وزیران دوران

مشروطه از ابتدا تاکنون » شده است لزوماً

جهت آگاهی خوانندگان محترم متذکر

میکردم که برای تهیه این مقالات همانطور

که نویسنده رهبران مشروطه از کتابهای

دوران قاجاریه استفاده نموده اند این حق

اکنون نمونه ای از آن در کتابخانه مرکزی دانشگاه ملی ایران موجود و در دسترس علاقمندان بمطالعه تاریخ انقلاب مشروطیت ایران می باشد.

ارادتمند : محمد حسن طباطبائی

از آقای محمد حسن طباطبائی تشکر

داریم که پایان نامه تحصيلی خود را

اختصاص به معرفی جد بزرگوار خود داده اند

و امیدواریم عکس ها و اسنادی را که دارند

برای درج در مجله خاطرات و تکمیل این

یادداشتها ارسال دارند .

دوست بزرگوار با عرض ارادت

ملاحظه شد در یکی از شماره های مجله و حید

شخصی بنام آقای بروجنی بیوگرافی ناصر

الملک را از دوره رهبران مشروطه خلاصه

کرده و بنام خود منتشر نموده است .

در شماره اخیر خاطرات هم این کار

را با بیوگرافی سپهدار تنکابنی کرده است.

این بیوگرافی ها و چند جلد کتاب رهبران

مشروطه با بیست سال مطالعه و تحقیق فراهم

شده و جزو کتاب های معروف زمان ما است

مطبوعات و مجله و حید هم مکرر بر آن

تقریظ نوشته اند و خود جناب عالی بهترین

شاهد هستید . نه قانون حمایت حقوق

مؤلفان چنین حتی را به آقای بروجنی میدهد

این سلسله مقالات هست تفاوت بینی با سایر نوشتهها دارد .

مع الوصف من در این زمینه کار را بدیگران واگذار میکنم و به بررسیهای دیگری میپردازم تا خدای ناکرده سبب کدورت و ناراحتی نشده باشم.

باتقدیم احترام جمشید ضرغام بروجنی

آقای مدیر مجله وحید :

در یاد داشتهای و آخرین ملاقات با مرحوم پرنیاء ۳ اشتباه بشرح زیر وجود دارد :

۱- تاریخ آخرین دیدار جمیع ۷ آبان ماه ۵۰ بوده است .

۲- پرنیاء، احصائیه و تشکیلات و کلا را در دادگستری درست کرد نه احصائیه و ثبت احوال را .

۳- پرنیاء در سال ۱۳۲۵ از خدمت دولت کناره رفت و در سال ۱۳۲۶ هم معاون نخست وزیر و رئیس بازرسی مخصوص بود .

عبدالله هادی

بر هر کسی دیگر هست که از کتب مختلف برای تهیه مطلب و بیان شرح حال استفاده نماید، کما اینکه خود آقای صفائی هم برای تهیه بیوگرافیهای خود چنین کرده و فی المثل اگر کتاب شرح زندگی محمودولی خان تنکابنی نوشته آقای خلعت بری با شرحی که آقای صفائی در این مورد نوشته تطبیق داده شود بخوبی روشن میگردد که «وجدان امانت داری و محترم شمردن حق دیگران» را چقدر نویسنده محترم رعایت کرده اند. و اما مطلب دیگر که ایشان اظهار داشته اند که چرا در بیان مطلب ذکر ماخذ نشده باید بگویم که در مقالات مندرج در مجله وحید تا حد امکان به منابع مورد استناد اشاره شده و فی المثل در شرح حال سپهسالار تنکابنی در صفحه ۷۴ از سطر ۲۰ بیعد ماخذ آن که خطا به مرحوم تقی زاده است ذکر شده یاد در صفحه ۷۶ در ذیل صفحه اشاره به کتاب نویسنده رهبران مشروطه و رجال ایران گردیده و همینطور در صفحه ۷۷ آورده شده که این مطلب از کتاب تلاش آزادی و تاریخ مشروطیت کسروی گرفته شده و قس علیهذا . بنا بر این اگر خوب تطبیق داده شود مسلم میگردد که مطالبی که در